

Beszámoló a Béke Hívei II. Világkongresszusáról

Írta: KALMÁR LÁSZLÓ

Az a megtiszteltetés ért, hogy a II. Magyar Békekongresszus megválasztott küldöttnek a Béke Hívei II. Világkongresszusára. A közé a tizenhat küldött közé tartoztam, akinek a harmincötből megadta a vízumot „Őfelsége kormánya“, így két világot láttunk: az imperialisták hanyatló világát, ahol különböző zaklatással próbálták megnehezíteni a békeharcosok partraszállását tehetetlen dühükben az amerikai monopolkapitalisták hűséges kiszolgálói, és ahol alkalmam volt látni, hogy milyen elnyomás alatt és milyen gazdasági nehézségek között élnek az angol dolgozók — s Varsóban a népi demokrácia fejlődő világát, ahol a londoni „fogadtatás“ után úgy éreztük, hogy hazaérkeztünk.

Mivel a nemzetközi békemozgalom vezetőit nem engedték be Angliába, nem lehetett megtartani Sheffieldben a kongresszust, ezért elhatároztuk, hogy azt Varsóban tartjuk meg. Miután a bennünket búcsúztató SALISBURY angol békeharcosba egy detektív belefojtotta a szót, beültünk a csehszlovák repülőgépbe. Az ajtóban a stewardess melegen megrázta mindegyikünk kezét; ekkor éreztük, hogy egy nagy család tagjai vagyunk mind, a szocializmust építő országok dolgozói.

Varsóban zuhogó esőben, soha nem látott tömeg várt bennünket, rengeteg zászlóerdő alatt. Egy épülő házban kaptunk szállást a szobák gyönyörűen be voltak rendezve és berendezésük minden nap újabb tárgyakkal bővült. Így van ez Varsóban mindenütt: minden rommal szemben épül egy ház és az épülő házakban lüktet az élet.

A kongresszust is egy épülő nyomdában tartottuk, amelyet három nap alatt rendeztek be erre a célra: minden nyelven „béke“ felírású ablakoktól, a tíz nyelven beszélő fejhallgatókig. Csodálatos, hogy három nap alatt milyen kitűnően előkészítették a varsóiak a kongresszust.

Lengyelországi tapasztalataimat abban foglalhatom össze, hogy azt láttam, hogy a lengyel népi demokrácia nagyszerű ered-

ményeket ért el már eddig is, és a baráti lengyel nép hatalmas, lendületes alkotómunkával építi a szocializmust.

Magáról a kongresszusról mindenki olvasott eleget a napi sajtóban. Nehezen tudom kiválogatni, hogy pár sorban kinek az előadásáról emlékezek meg és mit mondjak el belőle. Rám a legnagyobb benyomást a következő előadások tették: JOLIO-CURIE elnöki megnyitója, amelyben a kongresszus elé terjesztette a megvitatandó konkrét kérdéseket; INFELD Kanadából hazatért világhírű lengyel fizikus, EINSTEIN munkatársának beszéde, amelyben kifejtette, hogy nincs olyan kérdés, amit ne lehetne békésen megoldani; NENNI beszéde, a prágai kiáltvány pontjairól; FAGYEJEV beszéde, aki azt mondta, hogy őt koreai asszony meg tudná győzni az amerikai népet MAC ARTUR háborús bűnösségéről, ha Amerikába mehetnének és ott szabadon elmondhatnák, hogy mit láttak Koreában; ERENBURG beszéde, amelyben kifejtette, hogy a háborús propaganda törvényes tilalma éppúgy nem ütköznék a sajtószabadságba, mint a gyilkosságra való felbújtás tilalma; KUO-MO ZSO beszéde, amelyben szembeállította az amerikai imperialisták agresszióját és a Szovjetunió baráti magatartását távolkeleten; BERNAL javaslatai a békemozgalom még szélesebb kiterjesztéséről; és PAK-DEN-AI asszony beszéde az imperialista agresszorok hörzalmas tetteiről Koreában.

A kongresszuson minden irány képviselve volt és szót kapott, békeharcosoktól pacifistákig, szabadságharcosoktól óvatos polgárokig, kommunistáktól püspökökig. Épp ezért hatalmas eredmény, hogy a kongresszusnak a világ népeihez szóló kiáltványát és az Egyesült Nemzetek Szövetségéhez intézett felhívását csaknem kétezer küldött három szavazat ellenében elfogadta és csak ketten tartózkodtak a szavazástól, a Béke Világtanács tagjait pedig egyhangúan választottuk meg.

A kongresszus kapcsán volt egy külön összejövetel a tudomány dolgozói számára; résztvehettem JOLIO-CURIE díszdoktorrá avatásán két lengyel egyetem részéről, valamint az akadémiai rangra emelt Towarzystwo Naukowe Warszawskae 150. éves jubileumi ülésén is. Ezeken az alkalmakon tudósokkal is megbeszélhettem a békéért való harc kérdéseit.

A kongresszus valamennyiünkben megerősítheti azt a hitet, hogy a nemzetközi békemozgalom, a világtörténelem leghatalmasabb tömegmozgalma, meg tudja akadályozni a harmadik világháború kitörését. Nekünk, a tudomány és a közoktatás dolgozóinak az a feladatunk, hogy a világ többi dolgozóinak példáját követve, mindennapi munkánkat a békeharc szolgálatába állítsuk és minden erőnkkel harcoljunk a béke megvédéséért.